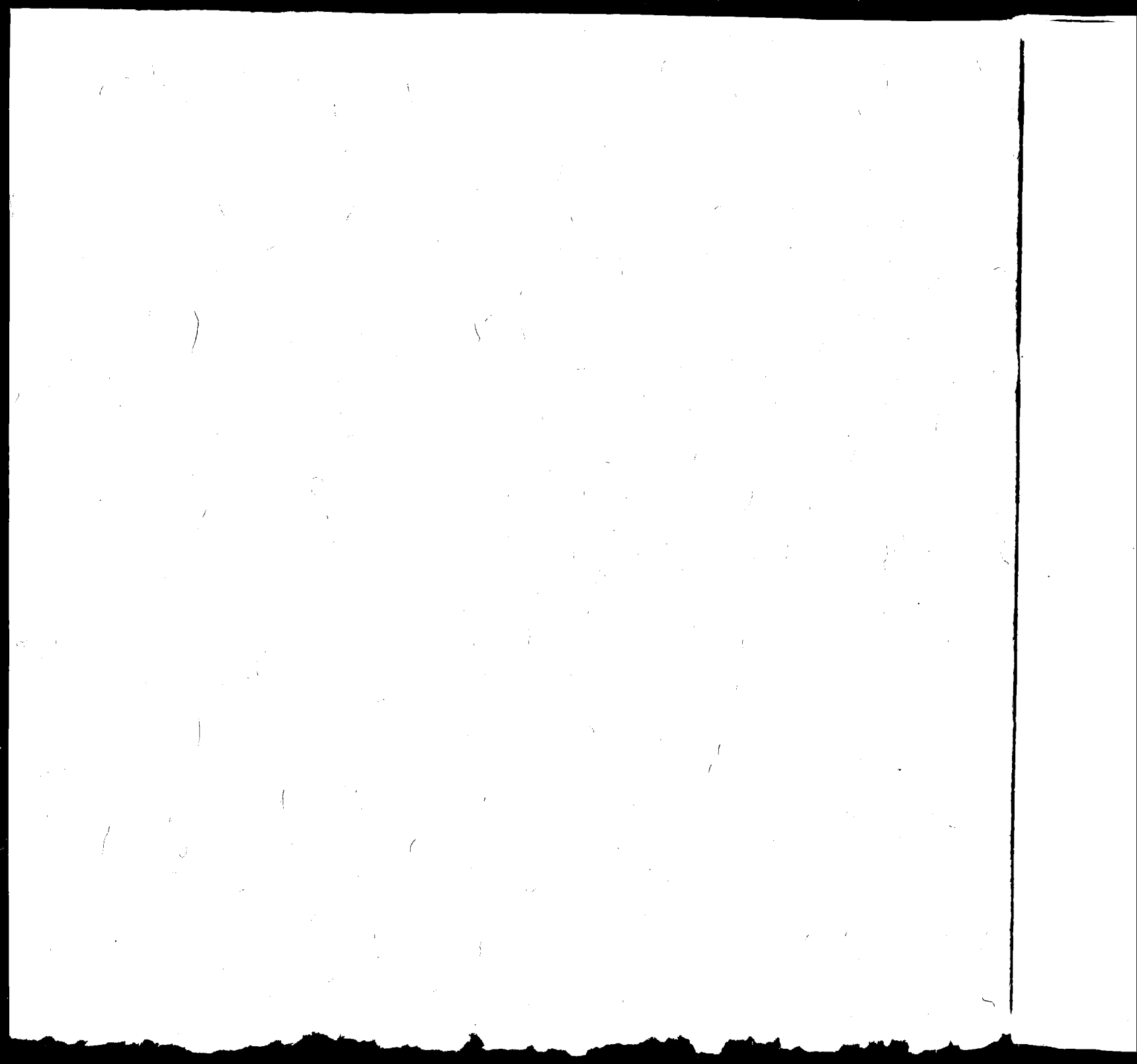
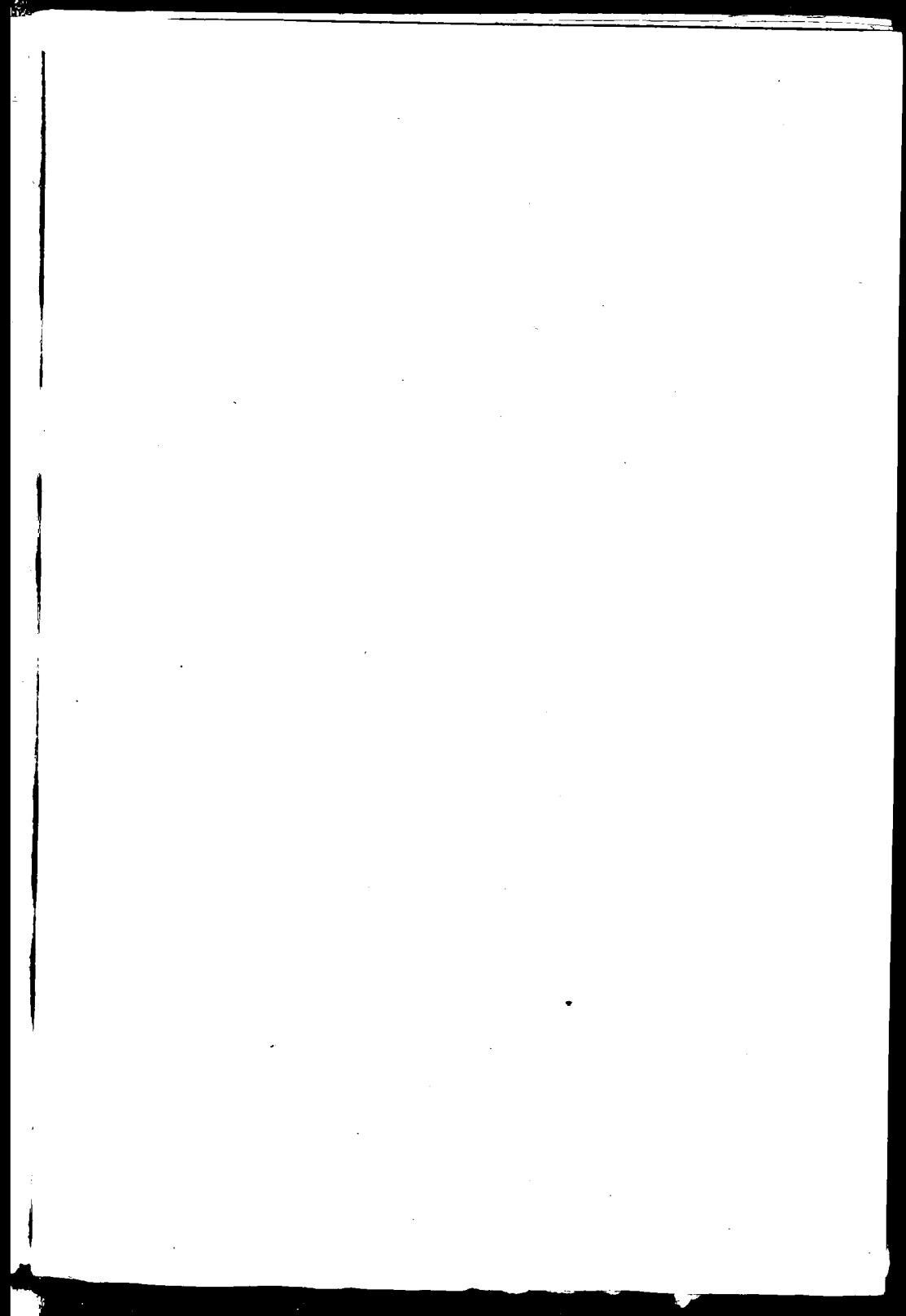
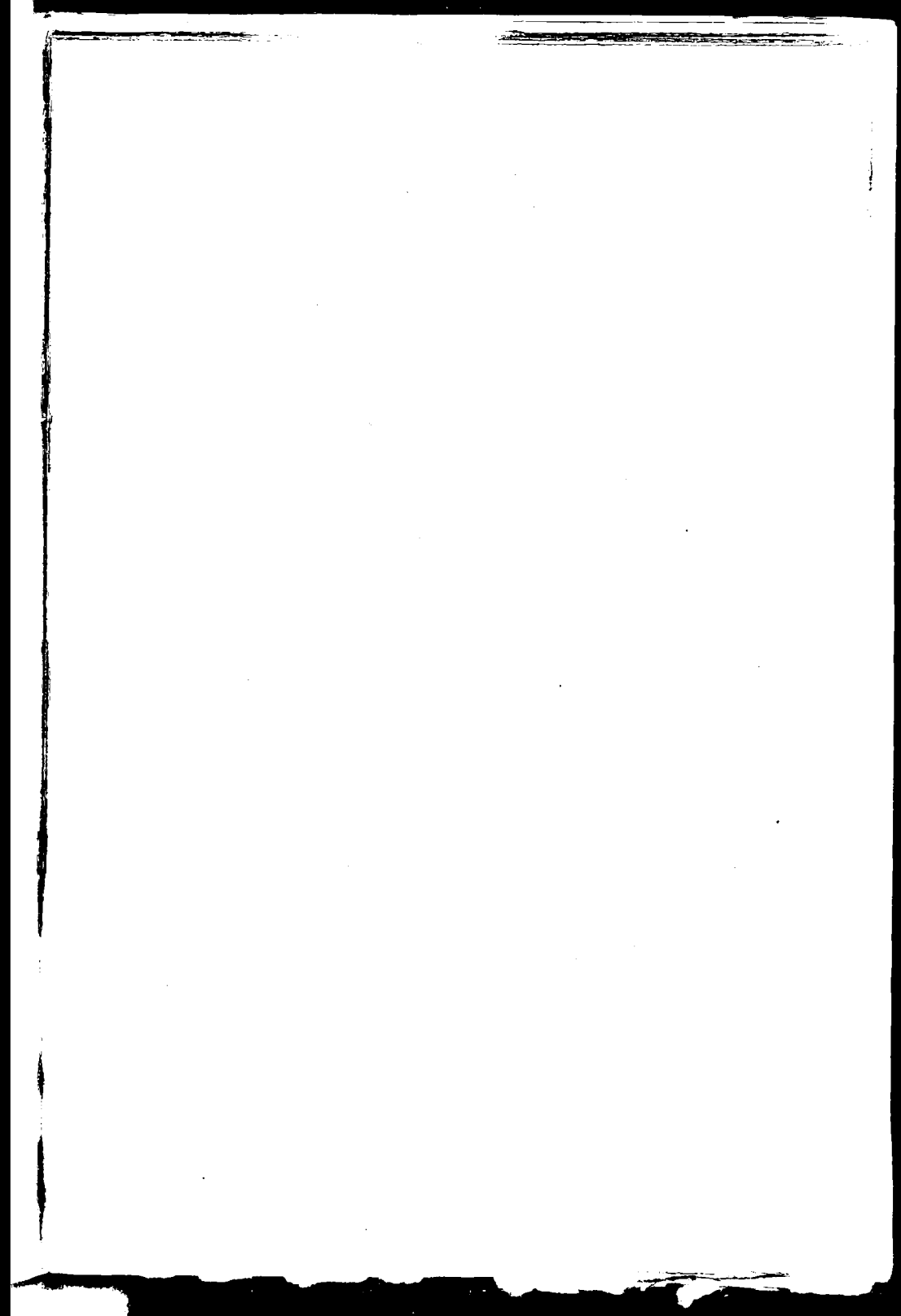

DEN
VADERLANDT
GHETROUWE

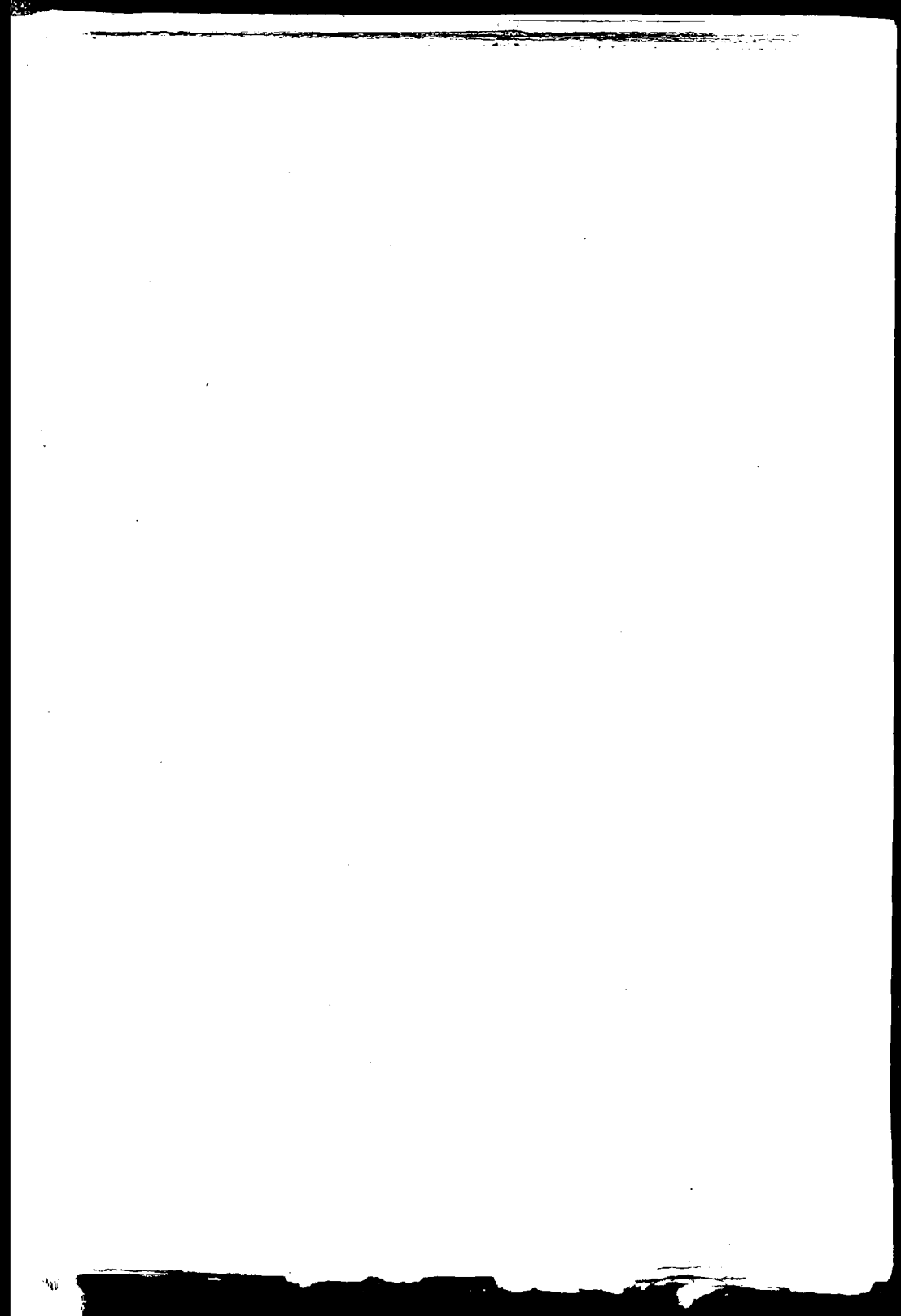

~~one~~
DEJONG 175

0.

R

D

DEN VADERLANDT GHETROUWE...

„DEN
VADERLANDT
GHETROUWE...”

UITGAVE VAN N. V. „DE POOLPERS” TE GOUDA

2

WILHELMUS VAN NASSOUWEN

Wilhelmus van Nassouwe
Ben ick van Duytschen bloet,
Het Vaderlandt ghetrouwe
Blijf ick tot in den doot;
Een Prince van Oraengien
Ben ick vrij onverveert,
Den Coninck van Hispaengien
Heb ick altijd ghe-eert

In Godes vrees te leven
Heb ick altijd betracht,
Daerom ben ick verdreven
Om Land en Luyd' ghebracht.
Maar Godt zal mij Regeeren
Als een goet Instrument,
Dat ick mach wederkeeren
In mijnen Regiment.

Lijt u mijn ondersaten
Die oprecht zijn van aert,
Godt sal u niet verlaten,
Al zijt ghij nu beswaert,
Die vroom begheert te leven
Bidt Godt nacht ende dagh,
Dat hij mij cracht wil gheven
Dat ick u helpen mach.

D

Lijf end goed al-te-samen
Heb ick u niet verschoont,
Mijn Broeders hoogh van namen
Hebbent u oock vertoont,
Graef Adolf is ghebleven,
In Vrieslant in den slach,
Sijn Ziel int Eeuwich Leven
Verwacht den jongsten dagh.

Edel en Hoogh gheboren
Van Keyserlijcke stam
Een vorst des Rijcks vercoren
Als een vroom Christenman,
Voor Godes Woort ghepresen,
Heb ick vrij onvertsaeght,
Als een helt sonder vreesen,
Mijn Edel Bloet ghewaeght.

Mijn schildt en mijn betrouwen
Zijt ghij, O Godt mijn Heer,
Op u soo wil ick bouwen,
Verlaat mij nemmermeer,
Dat ick doch vroom mach blijven
U Dienaer t'alder stont,
De Tyranny verdrijven
Die mijn herte doorwont.

Van al die my beswaren,
End' mijn vervolghers zijn
O Godt wilt doch bewaren
Den trouwen Dienaar dijn,
Dat sy my niet verrasschen?
In haren boosen moedt,
Haer handen niet en wasschen,
In mijn onschuldigh Bloet.

Als David moeste vluchten,
Voor Saul den Tyran,
Soo heb ick moeten suchten,
Met menigh Edelman,
Maer Godt heeft hem verheven,
Verlost uyt aller noot,
Een Coninckrijck ghegheven.
In Israël soo groot,

Nae 't Suer sal ick ontfanghen
Van Godt mijn Heer dat Soet,
Daer naer soo doet verlanghen
Mijn Vorstelijck ghemoet,
'T welck is, dat ick mag sterven
Met Eeren in het Velt,
Een eeuwich Rijck verwerven,
Als een ghetrouwer Heldt

7
Niets doet mij meer erbarmen
In mijnen wederspoet,
Dan dat men siet verarmen
Des Coninghs Land en goet,
Dat u de Spangiaerts krencken
O Edel Neerlant soet,
Als ick dat gaen bedencken,
Mijn Edel hart dat bloedt.

Als een Prins opgheseten
Met mijnes Heyres Cracht,
Van den Tyran vermeten
Heb ick den Slagh verwacht,
Die bij Maestricht begraven
Bevreesden mijn ghewelt,
Mijn Ruyters sach men draven
Seer moedigh door het velt.

Soo het den wille des Heeren,
Op dien tijt had gheweest,
Had ick wel willen keeren
Van u dit swaer tempeest.
Maer den Heer van hier boven,
Die alle dinck Regeert,
Die men altijt moet loven,
En heeft sulcx niet begheert.

Seer Christelijk was ghedreven
Mijn Princelijck ghemoet
Standvastigh is ghebleven
Mijn hart in teghenspoet
Den HEER heb ick ghebeden
Van mijnes hertsen gront,
Dat hij mijn saeck wil reden,
Mijn onschult doen oorkont.

Oorloff mijn arme Schapen,
Die zijt in grooten noot,
U Harder zal niet slapen
Al zijt ghij nu benout,
Tot Godt wilt u begheven
Sijn heylsaem woort neemt aan
Als vrome christnen leven
Tsal hier haest sijn ghedaen.

Voor Godt wil ick belijden,
Ende sijner grooter macht,
Dat ick tot gheenen tijden
Den Coninck heb veracht,
Dan dat ick Godt den Heere
Der hooghster Majesteyt,
Heb ick moeten obedieren.
In der gherechtigheyt.

MARNIX VAN ST. ALDEGONDE

DOOD VAN DEN PRINS. 1584

Stort tranen uyt, schreyt luyde, weent en treurt,
Och 't dunct my, dat myn herte berst en scheurt!
O dag! o dag! o doncker droeve dagh!
Wat isser al gehuyl en groot geklag.

O Nederlant! u Vorst, u Prins soo vroom!
Die daer de blom was van d'Oranjen-boom!
Die door sijn deucht, u van het Spaensch gesoord
Soo heeft beschermt, leyt nu eylaes vermoord.

Gelyck de Sonn' het licht is van den dag,
Soo oock dees Prins ons licht te wesen plag.
Die raet en daed hier by ons is geweest,
Is nu ontsielt, by Gode leeft sijn geest.

Als de Maraen 's Lants vryheyt druckte seer,
Met moord en brand dat noch vervulde meer,
Heeft deze Prins daer tegen hem gekant,
End' opgeset syn goet en bloet voor t Land.

Ghy vrome d' wyl dat dit soo is geschiet,
End' dattet nu kan wesen anders niet:
Vertrout op God, door 's Princen spruyten haest
Sal Spanjen noch verwert staen en verbaest,

ADRIAEN VALERIUS(?)

GENTSCH VADER-ONZE

Helsche duvel, die tot Brussel sijt,
Uwen naem ende faem sy vermaledijt,
U rijck vergae sonder respijt,
Want heeft geduyrt te langen tijt.
Uwen wille sal niet gewerden
Noch in hemel noch op erden;
Ghy beneempt ons huyden ons dagelicx broot,
Wijff ende kynderen hebbent groote noot;
Ghy en vergeeft niemand syn schult,
Want ghy met haet ende nijt sijt vervult;
Ghy en laet niemant ongetempteert,
Alle die landen ghy perturbeert
O hemelse vader, die in den hemel sijt,
Maeckt ons desen helschen duvel quijt,
Met synen bloedigen, valschen raet,
Daer hy meede handelt alle quaet,
Ende sijn spaens krijchsvolk allegaer,
't Welck leeft of sy des duvels waer.

Amen.

Het Geuzen-Liedboek

HOLLAND BOVEN AL

Van alle landen op deez' aard,
Is Holland mij het meeste waard,
Het bloeit door 's Hemels zegen,
Geen goud bedekt het in den schoot,
Maar werkzaamheid verdient het brood:
In ruimte er aller wegen.

Van alle Talen hier op aard,
Is Hollands taal mij 't meeste waard,
Ze is zuiver van gebreken;
Op maagdenlippen klinkt zij zacht;
Een man kan nooit met forscher kracht,
Dan in het Hollandsch spreken.

Van alle Zeden hier op aard,
Zijn die van Holland 't meest mij waard,
Waar zij niet zijn bedorven,
Gaan vreugde en godsdienst hand aan hand,
Door moed en zeden heeft ons land,
Zijn grootsten roem verworven.

Van alle Meisjes hier op aard,
Zijn die van Holland 't meest mij waard,
'k Wist nergens ze op te sporen.
Die zoo beminlijk zijn en goed,
Dan die bij ons zijn opgevoed,
In Holland zijn geboren.

Van alle vrouwen hier op aard,
Zijn die van Holland 't meest mij waard,
Zij doen ons gaan op bloemen.
Waar kan men meer op huwelijksmin,
Op trouw en zorg voor 't huisgezin,
Dan hier in Holland roemen.

Van alle Dichters hier op aard,
Zijn die van Holland 't meest mij waard,
Hoe voelen we ons ontgloeien,
Wanneer er van hun godenlier,
Met zachtheid, kracht en edlen zwier,
De schoonste zangen vloeien.

Van alle vorsten hier op aard,
Is Neerlands Koning 't meest mij waard:
Zijn welvaart is de mijne;
Geboren op denzelfden grond,
Stond zijn wieg waar de mijne stond,
Mijn graf zal staan bij 't zijne.

Van alles wat men vindt op aard,
Is Holland mij het meeste waard;
Want, waar we ons ook begeven,
Naar Noord of Zuid naar Oost of West,
In Holland vind men alles 't best,
Lang, lang, moet Holland leven!

H. A. SPANDAW

MIJN VADERLAND

O dierbaar plekje grond,
Waar eens mijn wieg op stond,
Mijn vaderland!
U die mij woning bood,
En koesterd' in uw schoot,
Zij ook in nood en dood,
Mijn trouw ten pand.

In uw historieblaân
Lees ik de groote daân
Van 't voorgeslacht.
Hun leus zij ook ons woord,
Het word' van elk gehoord,
't Blijv' immer ongestoord:
Eendracht maakt macht.

Oranje en Nederland
Zijn immer nauw verwant
In vreugd en smart.
Die band zij onze kracht,
Die eendracht onze macht,
Die leuze nooit veracht
Door 't Hollandsch hart.

God! zegen onze vorst
Die 't staatsjuk moedig torscht
Tot heil van 't land.
Blijv' uw onfeilbre raad,
Zijn steun en toeverlaat,
Daar hij slechts veilig gaat
Aan uwe hand.

Dat onze welvaart groei',
Dat onze handel bloei'
In rust en vreê.
Zoo daal' uw zegen neêr!
En dat wij allen, Heer!
Steeds leven U ter eer,
Is onze beê.

A. VAN DER HOOP JR'S ZN.

SCHELDELIED

Zij zullen hem niet hebben;
Den vrijen Scheldestroom;
Wat strikken zij ons leggen,
Zij steunen op een droom.

Zoo lang er nog een bodem
Mag zeilen door den vliet,
Bezitten zij de zoomen
Der vrije Schelde niet.

Zij zullen hem niet hebben,
Den vrijen Scheldevloed,
Zoo lang onze adren zwellen
Van onverbasterd bloed.

Zoo lang het grootsch verleden
Der Zeeuwen hart nog streelt;
Zoo lang er nog een dichter
De harpensnaar bespeelt.

Zij zullen haar niet hebben,
De vrije Scheldevaart,
Zoo lang men aan haar boorden
Der vaderen taal bewaart.

Zoo lang er knapen vrijen,
Naar ouderlijken toon,
Zoo lang men 't Zeeuwsche meisje
Herkent voor braaf en schoon.

Zij zullen ons niet hebben,
Dat zweren wij bij God!
Voordat de golven dekken
Ons aller overschot.

A. VAN DER HOOP JR'S ZN.

HET LIEFSTE VADERLAND

Wat is het liefste vaderland?
Zou 't Frankrijk zijn of Engeland?
Zij noemen zich beschaafd op aard,
Daar kunstzin zich aan weelde paart?
O neen, o neen, o neen, o neen!
Dat is het niet, zoek elders heen.

Wat is het liefste vaderland?
Dan Duitschland toch of Zwitserland?
Waar wetenschap het voorhoofd plooit,
Of waar natuur zich prachtig tooit?
O neen, o neen, o neen, o neen!
Dat is het niet, zoek elders heen.

Wat is het liefste vaderland?
Het Turksche rijk, der Russen land?
Daar waar slechts willekeur regeert,
Of slavernij den mensch onteert?
O neen, o neen, o neen, o neen!
Dat is het niet, zoek elders heen,

Wat is het liefste vaderland?
Och, noem mij eindlijk eens dat land?
Is 't Rome, Spanje of Turijn,
Waar volk en land vulkanen zijn?
O neen, o neen, niet dat gebied,
Zoek niet zoo ver: daar vindt ge 't niet.

Dat is mijn liefste vaderland,
Waar eendracht is de hechtste band,
Waar 't volk, dat vreemde lasten leed,
Ruim tachtig jaar voor vrijheid streed.
O ja, dat volk, hoe min het schijn',
Moet wel een dappre natie zijn.

W. WENK

HET MOEDIG HART

Het hart des mans zij vol van moed,
Al zij 't gevaar ook groot,
Het hart des mans zij vol van moed,
Al ging het in den dood!

Als 't vaderland naar strijders vraagt,
Door 's vijands drom benard,
Dan handelt snel en onversaagd
Het edeldenkend hart.

Dan klopt het vroolijk in de borst,
Aan 't vaderland gewijd,
En haakt, ontgloeid door vrijheidsdorst,
Naar de ure van den strijd.

Het offert willig goed en bloed
En eigen huis en aard.
En zulk een hart en zulk een moed
Is ieders eerbied waard.

Maar schoon, God lof, nog geen gevaar
Dreigt buiten 't vaderland;
Helaas, 't is ook van binnen dáár,
En smeult en dreigt ons brand.

Vaak ziet men hoe der grooten stoet
Den eens gezworen eed,
Dien men aan 't volksheil houden moet,
Te dwaas en driest vergeet.

Kamp voor beschaving, kamp voor 't recht,
Voor orde, plicht en wet,
Schoon valsche vroomheid, sluw en slecht,
Zich tegen u verzet.

Toon, edel hart, toon dan uw moed,
Wees dan geen vuige slaaf,
Kamp voor 's volks recht, dat hoogste goed
Voor 't harte, trouw en braaf!

Betreedt den weg van 't goede en waar,
Die leidt ter zegepraal;
Laat „oproerkreet” en „moordleus” daar,
Maar voer een vrije taal!

En offer willig goed en bloed
En eigen huis en haard!
Zie zulk een hart en zulk een moed
Is ieders eerbied waard!

A. VAN DER HOOP JR'S ZN.

MERCK TOCH, HOE STERCK

Merck toch, hoe sterck nu in't werck sich al steld,
Die t'allen ty soo ons vryheyt heeft bestreden.
Siet hoe hy slaeft, graeft en draeft met geweld,
Om onse goet, en ons bloet, en onse steden.

Hoor de Spaensche trommels slaen!
Hoor Maraens trompetten!
Siet hoe komt hy trecken aen,
Bergen te besetten.
Berg op Zoom, Hout u vroom
Stut de Spaensche scharen;
Laet 'sLands boom, end' syn stroom
Trouw'lyck toch bewaren.

'tMoedige, bloedige, woedige swaerd
Blonck en het klonck, dat de voncken daar uyt vlogen.
Baving en leving, opgeving der aerd,
Wonder gedonder, nu onder was, nu boven,

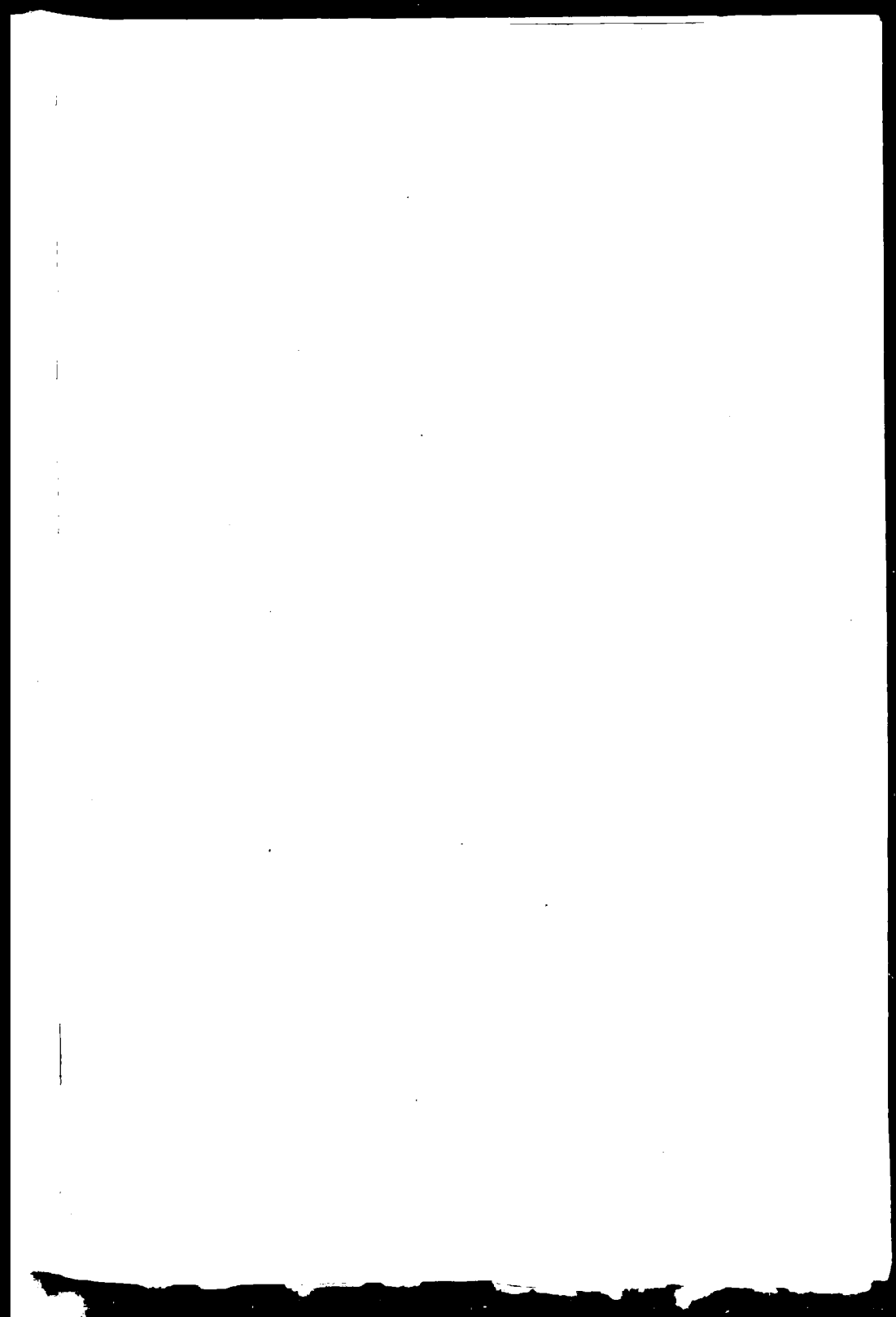
Door al 't mijnen en 'tgeschut,
Dat men daeg'lycx hoorde;
Menig Spanjaert in zyn hut
In syn bloet versmoorde,
Berg op Zoom hout sich vroom;
'tStut de Spaensche scharen;
'tHeeft 'sLands boom en syn stroom
Trouw'lyck doen bewaren.

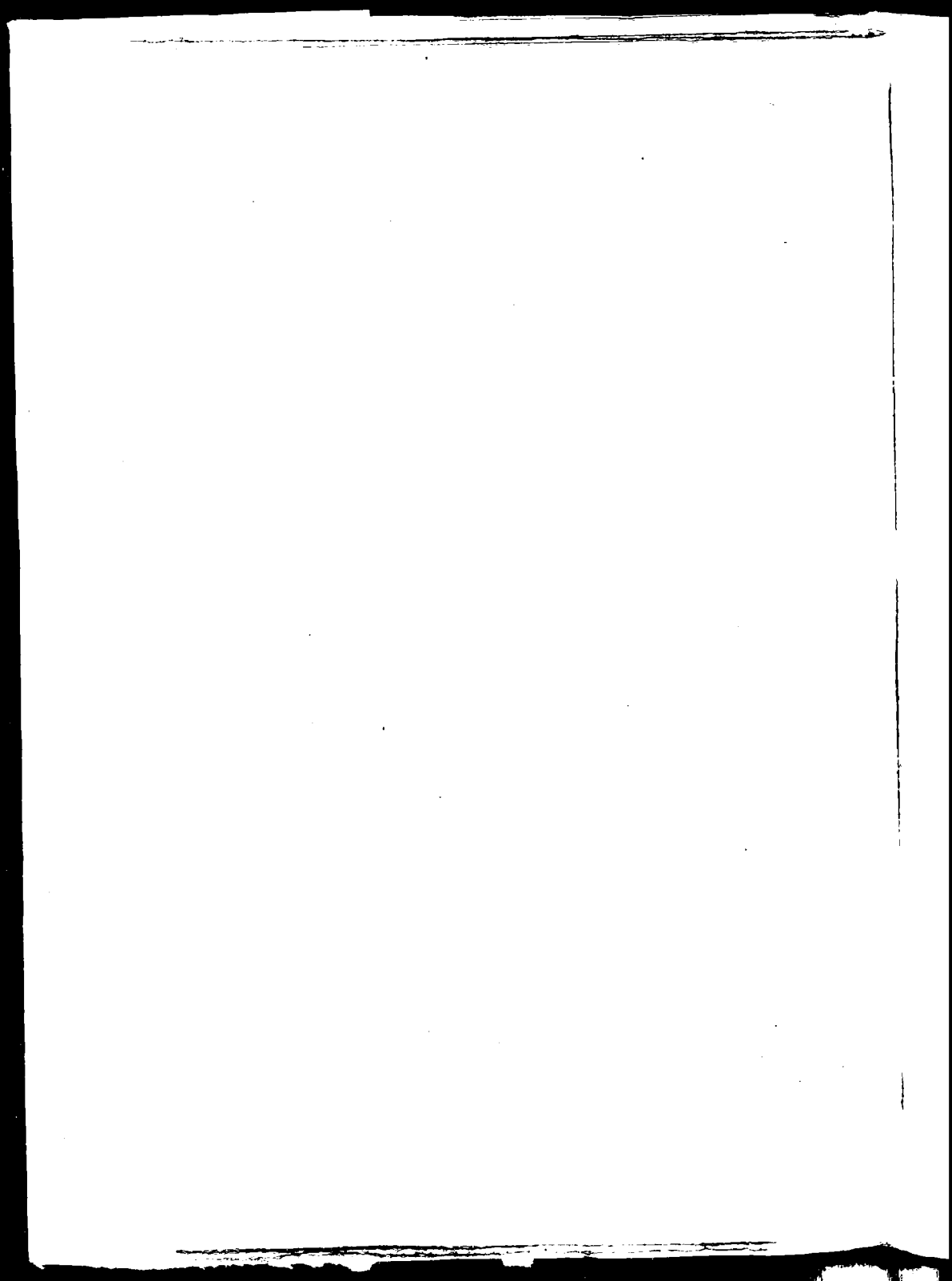
Die van Oranjen quam Spanjen aen boord,
Om uyt het velt als een helt 't geweld te weeren;
Maer also dra Spinolo 'theeft gehoord,
Treckt hy flocx heen op de been al syn heeren.
 Cordua kruyd spoedig voort,
 Sach daer niet te winnen;
 Don Velasco liep gestoort:
 'tVlas was niet te spinnen.
 Berg op Zoom hout sich vroom,
 'tStut de Spaensche scharen;
 'tHeeft 'sLands boom en syn stroom
 Trouw'lyck doen bewaren.

ADRIAEN VALERIUS(?)

COLOPHOON

In den laten herfst van het jaar O. H. negentienhonderd en vier en veertig, — toen Neêrlands vriend, het water, in een bondgenoot van den oorlog verkeerde en huis en hof alom bedreigde, — toen de anders zoo rijke velden te weinig opbrachten om haar kinderen te voeden, — toen gas en electriciteit noch kracht, noch licht, noch warmte schonken, toen de huisbrand te Amsterdam honderd gulden de mud deed, — toen heeft de Uitgeversmaatschappij „De Poolpers” deze bundel vaderlandsche gedichten uitgegeven om althans het hart te verwarmen. — Zij zijn met de hand gezet uit de Lutetia, gedrukt op de handpers op „Ossekop” papier in een drukkerij, die als eenige krachtbron bezat: de geestdrift voor den arbeid en den wil om te leven.

[The page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document. The text is too light to transcribe accurately.]

